

Tal U-no-lx is een zeer realistische remake van een Juno-60.

Hardware schuiven voor virtuele Juno-60

Een virtuele Juno-60 met een controller uit Nederland, voorzien van een Juno-lay-out. Surrogaat of een perfecte oplossing?

door Eppo Schaap > epo@interface.nl

De SFC-60 is een hardware midicontroller van het Nederlandse bedrijf SoundForce Controllers uit Enschede. Hij is bedoeld

om één specifieke plug-in te besturen: de Tal U-no-lx. Dit is een vst/au-instrument dat minutieus de nog altijd zeer populaire Roland Juno-60 en Juno-6 (de versie zonder geheugens) emuleert. Het origineel begint schaars

INFO

- **prijs incl:** SFC-60: € 249,- Tal U-no-lx: € 60,-
- **distributie:** SoundForce (Nederland) U-no-lx: Tal software (Zwitserland)
- **internet:** www.sound-force.nl, <http://tal-software.com>

te worden en is niet goedkoop (prijzen op marktplaats ruim boven de 1000 euro), dus de plug-in kan een mooi alternatief zijn. Alleen mis je dan wel de directe interactie, waardoor de Juno's juist zo populair geworden zijn. Daarom zou de SFC-60 wel eens een perfecte oplossing kunnen zijn voor Juno-60-liefhebbers die zich geen origineel kunnen of willen veroorloven.

Wit plastic

De SFC-60 controller is no-nonsense uitgevoerd in stevig plastic met faders en knoppen die redelijk stabiel aanvoelen. Hij maakt een beetje een zelfbouw indruk; geen toonbeeld van coole looks, maar puur functioneel. Dat heeft alles te maken met productiekosten. Deze controller wordt natuurlijk niet met honderden exemplaren tegelijk geproduceerd, en dan moet je creatief zijn om hem een beetje betaalbaar te houden.

Op de website van SoundForce zie je bijvoorbeeld een exemplaar met oranje opdruk op de bovenkant, maar deze wordt

niet meer gemaakt, omdat hij beduidend duurder uitviel dan de witte versie die wij hebben getest.

Aansluiten en schuiven

De enige aansluiting op de SFC-60 is een usb-poort die je met de computer verbindt, waarna de drivers automatisch door het besturingssysteem (Windows of OSX) worden geïnstalleerd. Als je daarna de U-no-lx synth in je daw opstart, werkt de controller nog niet direct. Je moet eerst de meegeleverde preset laden, waarin de toewijzing van alle controllers is voorgeprogrammeerd. Daarna kun je naar hartenlust alle parameters van de U-no-lx bedienen. We hebben het in verschillende daw's uitprobeerde, zoals Cubase, Reaper, FL Studio en Live. De enige daw waarin het niet helemaal functioneerde was Sonar, omdat deze enkele midi control changes blokkeert die de SFC-60 gebruikt.

De cc-indeling van de SFC-60 is vast, dus hier kun je als gebruiker niets aan veranderen. Wel is het volgens de ontwikkelaar mogelijk een versie te leveren met andere cc-nummers (bijvoorbeeld voor Sonar-gebruikers). Deze werkt dan ook gewoon in de andere daws.

Stepsequencer

Behalve als controller voor de volledige synth-engine kun je de SFC-60 ook gebruiken als hardware stepsequencer die de U-no-lx

aanstuurt. Dat kan natuurlijk ook een andere plug-in zijn, want de SFC-60 verstuurt in deze modus gewoon midinoten. Je stelt de zestien stappen in met de eerste zestien faders van de controller, en met de drukknooppjes activeer je welke stappen actief zijn. Dat laatste moet via twee pagina's, omdat de SFC-60 geen zestien drukknooppjes heeft. Hier werkt de lay-out dus iets minder intuïtief, ook omdat de faders niet netjes naast elkaar zitten.

Na een korte gewenningsperiode werkt het goed en blijkt het toch een snelle manier om een stepsequence te programmeren. Je kunt tijdens lopende sequencer trouwens gewoon overschakelen tussen het bewerken van het geluid en het bewerken van de stepsequence. Verder kun je in Sequencer mode kiezen uit een 3-octaafs of 5-octaafs bereik, de sequence normaal, achterstevoren

Het is lekker schuiven met deze controller

Tal-U-no-lx

De U-no-lx van het Zwitserse Tal is een plug-in die minutieus een Roland Juno-60 of Juno-6 emuleert. Voor de duidelijkheid: dit is een instrumentplug-in die je apart moet aanschaffen en die niet bij de controller wordt geleverd. Alle functies van de Juno's zijn in de software aanwezig, waarbij Tal slechts enkele zaken heeft toegevoegd, maar niet te veel om de toegankelijke structuur van deze synth niet te complex te maken. Die heldere structuur is juist altijd de aantrekkingskracht van de Juno's geweest. De Juno-60 heeft een relatief eenvoudige synth-engine

met één oscillator, een suboscillator, een envelope en lfo. Ook is er een arpeggiator en natuurlijk de onvolprezen chorus, die de synth met zijn enkele oscillator de nodige breedte en smeuigheid moest verschaffen. Hiermee is de U-no-lx trouwens ook heel goed als stringmachine te gebruiken. De klank van de U-no-lx komt zeer dichtbij die van een echte Juno-60. De goed gelukte klank van de chorus speelt daarbij een belangrijke rol. Deze chorus is overigens bij Tal ook als aparte gratis plug-in te downloaden (<http://tal-software.com>).

SPECIFICATIES

- SFC-60 (hardwarecontroller)**
- bedient vrijwel alle parameters van de U-no-lx
 - 22 faders
 - 15 schakelaars
 - 29 leds
 - usb2.0-aansluiting
 - voeding via usb
 - ook bruikbaar als midi-controller voor andere toepassingen (vaste cc-indeling)
 - class compliant (geen aparte drivers nodig)
 - extra midi 16-steps Sequencer mode
 - open source firmware

Tal U-no-lx

- gekalibreerd volgens de hardware Juno-60 van Tal
- 1 oscillator met pwm en suboscillator
- filter (24dB LP)
- monofoon met portamento/legato en tot 12-stemmig polyfoon
- 300+ presets en originele Roland fabriekspresets Bank A
- midi learn
- arpeggiator
- 3-standen chorus

of random afspelen en kiezen uit kloksnelheden van 1/2 tot 1/32 noten. Wel jammer dat er geen geheugens zijn voor sequences, maar je kunt hem wel gewoon in je daw opnemen natuurlijk.

Sneller resultaat

Het werken met de SFC-60 verliep bij ons zonder problemen. Het is lekker schuiven met deze controller en je komt waarschijnlijk sneller tot resultaat dan wanneer je alleen met de muis werkt. Vooral omdat de regelaars in dezelfde lay-out zijn geplaatst als op de Tal U-no-lx plug-in. Dat is voor mij het sterkste punt van deze controller.

Een speciale functie die belangrijk is voor het gebruikersgemak willen we ook noemen. Er is een opdracht waarmee je de stand van alle faders in één keer naar de plug-in kunt sturen, waardoor je direct het geluid hoort dat exact de instelling van de faders en knoppen op de controller weerspiegelt: *What you see is what you hear*. Op hardwaresynthesizers met geheugens wordt dat vaak 'Panel mode' genoemd.

Conclusie

Voor wie zich geen echte Juno-60 kan of wil veroorloven, is deze virtuele combinatie van hardwarecontroller en plug-in een bijzonder interessant alternatief. Het heeft de voordelen van digitaal, je kunt intuïtief hands-on klanken en sequences maken en het kost bij elkaar een heel stuk minder dan een tweedehands Juno-60. ■

HET OORDEEL

- SFC-60 controller**
- + snelle en directe bediening
 - + authentieke lay-out van de synthesizer
 - looks zijn wat minder cool
- Tal U-no-lx**
- + authentieke Juno-sound
 - geen